

31 ta' Jannar, 1994

Imhallfin:-

S.T.O.Prof. Guseppe Mifsud Bonnici LL.D. - President.
Onor Carmel A. Agius B.A., LL.D.
Onor Noel Arrigo LL.D.

Dr. Albert Camilleri, M.D.

VERSUS

Direttur tas-Sigurtà Soċjali

L-Att X ta' 1-1987

Fil-liġi wiehed ma jistax jislet artikolu wiehed u jikkonsidrah qisu l-oħrajn ma jeżistux. Kull liġi hija gabra omogenea ta' regoli abbinati flimkien u interaġenti.

Il-Qorti tara li l-prinċipju li l-art. 67 ta' l-Att X ta' 1-1987 ried jissalvagwarda hu li meta jkun hemm fl-istess żmien dritt għal pensjoni tas-servizz u dritt għal pensjoni taht l-Att X ta' 1-1987, dik ta' l-ewwel trid titnaqqas minn ta' l-aħħar u minn imkien ma jirriżulta mill-istess Att li jekk il-pensjoni tas-servizz timmatura wara li jkun ġia' giet ottenuta pensjoni taht l-Att X ta' 1-1987 dak li jkun ikollu dritt għaż-żewġ pensjonijiet salv dak li jingħad dwar il-pensjoni tal-Membri Parlamentari.

Il-Qorti:-

Dan hu appell mid-deċiżjoni ta' l-Arbitru maħtur taht l-Att X ta' 1-1987 fuq appell ta' Dr. Albert Camilleri minn deċiżjoni tad-Direttur tas-Sigurtà Soċjali;

Ir-rikors ta' l-appell li r-rikorrent Dr. Camilleri pprezenta quddiem din il-Qorti jaqra hekk:-

1. Illi huwa kellu kwistjoni mad-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali liema kwistjoni tressqet b'appell quddiem Arbitur fit-2

ta' April, 1990, skond l-annessi dokument A u B;

2. Illi fl-1 ta' Awissu, 1990, huwa ċeda parti mill-appell u żammu ferm għall-kumplament (Doc C);

3. Illi fit-18 ta' Diċembru, 1990, l-arbitru ċahad l-appell (Dok. D.). Din id-deċiżjoni giet innotifikata lill-esponent fis-26 ta' Diċembru, 1990;

4. Illi huwa jhoss ruħu aggravat b'dik id-deċiżjoni u qiegħed permess tal-preżenti jinterponi appell minnha quddiem din l-Onorevoli Qorti;

5. L-esponenti kien tkeċċa mill-impjieg tiegħu mal-Gvern għaliex ha parti f' azzjoni industrijali ordnata mill-Union tiegħu. B'hekk, apparti mill-impjieg, tilef id-dritt għal pensjoni li kien intitolat jieħu meta jirtira;

6. Wara din it-tkeċċija, hu esserċita l-professjoni tiegħu privatament, hallas il-bolli tas-Sigurtà Soċjali, irtira meta għalaq 65 sena u ngħata l-pensjoni tas-Sigurtà Soċjali kif ikkontemplat fl-artikolu 53 tal-Att X ta' l-1987;

7. L-art. 53 jgħid b'seħħ mid-data meta tirtira, persuna jkollha dritt għal pensjoni taż-Żewġ Terzi skond id-disposizzjonijiet ta' l-artikoli 64 u 69 ta' l-istess Att;

8. L-art. 67 jgħid illi meta persuna **jkollha dritt għal pensjoni** tas-servizz kull pensjoni li wieħed jasal għaliha taht l-istess att għandha titnaqqas bl-ammont ta' dik il-pensjoni tas-servizz. Peress li dan l-artikolu huwa wieħed minn grupp li

jitkellmu fuq il-metodu u kundizzjonijiet kif u meta tinhadem l-pensjoni l-ewwel darba, huwa ċar li l-kliem “**jkollha dritt għal pensjoni** jirreferi għal fatt eżistenti u mhux għal dak li jista’ jigri fil-futur;

9. Dan huwa anke kkonfermat minn arikolu ieħor. Peress li l-Att X ta’ l-1987 huwa liġi soċjali, li l-legislatur dahhal fih l-art. 94 li jgħid li ebda pensjoni li titħallas taht l-artikoli fuq imsemmija ma għandha titnaqqas, wara li tingħata, minhabba xi zieda li **tibda ssehh** wara li dik il-persuna jibda jkollha dritt għall-pensjoni *tas-Sigurtà Soċjali*;

10. Il-Gvern ried issa jtaffi l-ingustizzja li kienet saret ma’ dawk kollha li hadu parti fl-azzjoni industrijali u għandda liġi – Att V ta’ l-1988 – biex jagħmel dan. L-*Objects and Reasons* tal-Bill jgħid “*The object of this Bill is to implement the agreement reached between the Government and MAM – The Medical Union – to settle the ten year old medical dispute, as regards the reinstatement of pension rights of doctors whose sevice with the Government was terminated or suspended or who otherwise lost their employment with the Government as a consequence of that dispute*;

Il-kliem użati fl-Art. 12 ta’ l-Att V għar-rigward il-pensjoni tas-servizz li kienet qiegħda tiġi awtorizzata huma:-

11A (2) Dak l-uffiċjal **għandu jkun biss intitolat:-**

(b) għal dik il-pensjoni b’ssehh mid-19 ta’ Gunju, 1987;

Għalhekk jidher li l-legislatur qagħad attent li juża l-istess kliem ta’ l-Art. 67 ta’ l-Att X ta’ l-1987 u ċjoè:

art. 67 Meta persuna jkollha dritt;

Dawn il-kliem jimmincottjaw mal-kliem "Jkun biss intitolat" u juru li l-intenzjoni kienet li tinghata xi haġa biex tpatti għall-ingustizzja li kienet saret: zgur li ntużaw l-istess kliem biex ma jkun hemm ebda dubbju li l-Art. 94 ma japplikax;

11. L-esponent appella mid-deċiżjoni tad-Direttur li rreveda l-pensjoni mogħtija snin qabel u naqqaslu ammont equivalent għall-pensjoni li kien ġie mogħti mill-ligi l-ġdida; l-Arbitur ċaħad l-appell billi qal li l-art. 94 kien japplika kieku t-tabib Camilleri kellu xi pensjoni tas-Servizz Inġliż. Din ir-riferenza ma għandha x'taqsam xejn, għax l-art. 94 lill-Inġliż ma jsemmihomx. Nghad ukoll verbalment li l-prinċipju ġenerali hu li wieħed jieħu pensjoni waħda. Dan mhux negat, imma kull regola għandha l-eċċezzjoni u dawk li għandhom pensjoni mill-Gvern Inġliż jieħu pensjoni aktar mid-doppju minn dawk li jieħdu pensjoni aktar mid-doppju minn dawk li jieħdu pensjoni mingħad il-Gvern Malti għax dawn kienu tilfu l-impieg qabel iż-żmien; hemm anki Membri tal-Parlament li għandhom żewġ pensjonijiet u joħduhom bla tnaqqis;

12. L-unika interpretazzjoni loġika hija illi l-art. 94 japplika f'dan il-każ peress li l-Att V sar ligi wara hafna snin li l-esponent kien irtira u rċieva l-pensjoni tas-Sigurtà Soċjali. Ma hemm ebda loġika la fit-teżi tad-Direttur u lanqas fid-deċiżjoni ta' l-Arbitru. Jekk dawn jiġu analizzati dawn jaslu biss li l-Att V kien intiż biex parti mill-pensjoni tas-Sigurtà Soċjali li kienet qiegħda ġa tithallas mid-Dipartiment kellha, mid-data ta' l-Att V, tibda tithallas minflok mit-Teżor jew fi kliem iehor, l-art. 11(2) (b) seta' ma sar xejn għax it-tobba baqgħu kif kienu!

Għaldaqstant l-esponent, filwaqt li jgħib l-infraskritta malleverija biex taġhmel tajjeb għall-ispejjeż ta' dana l-Appell, jitlob bir-rispett li din l-Onor. Qorti jogħgobha tirrevoka d-deċiżjoni ta' l-Arbitru fuq imsemmija tat-18 ta' Dicembru, 1990, billi tilqa' l-appell fuq imsemmi (Dok. A u B) mill-esponenti quddiem l-arbitru wara li tkun caħdet l-eċċezzjonijiet kollha tad-Direttur tas-Sigurtà Soċjali, u dan skond l-art. 112 ta' l-Att X ta' l-1987;

Bl-ispejjeż;

Id-Direttur tas-Sigurtà Soċjali, in risposta għall-appell ta' Dr. Camilleri sottometta dan li ġej:-

Illi l-interpretazzjoni li l-appellant qed jagħti ta' l-artikolu 67 ta' l-Att X tal-1987 hija skorretta permess li skond l-istess artikolu, 67, it-tnaqqis tal-pensjoni li persuna tkun qed tircievi ssir malli din il-persuna jkollha dritt għal pensjoni tas-servizz dan stante li l-kliem: "meta persuna jkollha dritt għal pensjoni tas-servizz. . . ." ma jistgħux jiġu interpretati b'tali mod li t-tnaqqis ikkontemplat mil-liġi ma japplikax jekk il-persuna li qed tircievi pensjoni ohra bħal per eżempju, pensjoni taż-Żewġ Terzi u l-istess persuna ssir intitolata għal pensjoni tas-servizz f'perjodu sussegwenti għall-konsiderazzjoni tat-talba oriġinali għall-pensjoni;

Illi in effetti, peress li l-istess artikolu 67 ma jispeċifikax meta d-dritt tal-pensjoni tas-servizz għandu jew jista' javvera ruhu, xorta waħda għandu japplika dan l-artikolu anke jekk persuna ssir intitolata għall-pensjoni tas-servizz f'perjodu sussegwenti għat-talba ta' pensjoni tas-sigurtà soċjali u għall-hlas relattiv ta' l-istess pensjoni tas-sigurtà soċjali;

Illi subordinatment u bla preġudizzju għas-suespost, anki l-interpretazzjoni mogħtija mill-appellanti ta' l-artikolu 94 ta' l-Att X ta' l-1987 hija skorretta peress li l-imsemmi artikolu 94 jiggranti li ma jkunx hemm tnaqqis fil-pensjoni tas-Sigurtà Soċjali b'riżultat ta' **xi żieda fil-pensjoni tas-servizz**;

Illi peress li l-artikolu 94 jittellem dwar "xi żieda..... fl-ammont li jiġihallas lil dik il-persuna bħala pensjoni tas-servizz" u mhux dwar l-ammont kollu tal-pensjoni tas-servizz, il-prekluzzjoni mit-tnaqqis tapplika biss *se si tratta ta' hlas ta' żieda* fl-ammont ta' pensjoni tas-servizz;

Illi fil-każ ta' l-appellant ma kienx hemm hlas ta' pensjoni tas-servizz "*ab initio*" iżda fid-19 ta' Lulju, 1897, ai termini tal-fuq imsemmi artikolu 11A ta' l-Ordinanza dwar il-Pensjonijiet, kien hemm għotja ta' pensjoni ta' servizz liema għotja qatt ma tista' tiġi kkonsiderata bħala żieda fl-ammont ta' pensjoni tas-servizz peress li l-appellant kif huwa stess kien iddikjara fl-applikazzjoni tiegħu għal Pensjoni għal Min Jirtira, qabel id-19 ta' Lulju, 1987, ma kienx qed jirċievi l-ebda pensjoni tas-servizz;

Illi loġikament, jidher ċar li wara d-19 ta' Lulju, 1987, ċjoè wara l-imsemmija għotja ta' Pensjoni tas-Servizz kien hemm tibdil fiċ-ċirkostanzi ta' l-appellant. Kienet meħtieġa revizjoni tal-pensjoni, liema revizjoni hija awtorizzata skond l-artikolu 113 ta' l-att X ta' l-1987 u ġie applikat l-artikolu 67 (2) ta' l-istess Att X ta' l-1987 għall-każ in eżami;

Illi f'dan ir-rigward skond il-fuq imsemmi artikolu 113-

"Id-Direttur jew l-Arbitru, wara li jagħti xi deċiżjoni fuq

xi talba jew kwistjoni jista' jirrevedi dik id-deċiżjoni jekk ikun sodisfatt illi:-

(a) tkun ingħatat, billi ma kienx magħruf xi fatt materjali jew illi d-deċiżjoni kienet ibbażata fuq żball dwar xi fatt materjali; jew ;

(b) mid-data tad-deċiżjoni sar xi tibdil rilevati taċ-ċirkostanzi;

u jistà jagħti deċiżjoni riveduta li tibda sseħħ minn dik id-data li jistà jiddeċiedi'';

Fi kliem ieħor, ai termini ta' l-artikolu 113 (2) id-Direttur setà jirrevedi rata tal-pensjoni li l-appellant kien qed jirċievi stante li bħal riżultat tal-għotja ta' pensjoni ta' servizz a bażi ta' l-arikolu 11A ta' l-Ordinanza dwar il-Pensjonijiet kien hemm tibdil rilevanti fiċ-ċirkustanzi ta' l-istess appellant;

Għaldaqstant, l-esponenti filwaqt li jagħmel riferenza għall-provi miġbura jirriserva d-dritt li jressaq dawk il-provi l-oħra permissibbli skond il-liġi, jitlob bir-rispett li dina l-Onorabli Qorti jagħgobha tiċhad l-appell inerpost u tikkonferma d-deċiżjoni ta' l-Arbitru tat-18 ta' Diċembru, 1990, bl-ispejjeż kontra l-appellant;

Id-deċiżjoni ta' l-Arbitru li ggħib id-data tat-18 ta' Diċembru, 1990, u li minnha sar l-appell preżenti, taqra hekk:-

L-Arbitru,

Ra l-appell tat-tabib Albert Camilleri;

Sema' lill-partijiet;

Ra l-inkartament kollu;

Ikkunsidra illi l-artikolu 94 ta' l-Att X ta' l-1987 dwar is-Sigurtà Soċjali jiddisponi li “ebda pensjoni li tithallas lil persuna taht l-artikolu 26 jew it-Taqsimiet IV jew V ta' dan l-Att m'għandhom jitnqqsu minhabba f'xi **zieda** (is-sottolinear huwa ta' l-Arbitru) li tibda ssehħ wara li dik il-persuna jibda jkollha d-dritt għal dik il-pensjoni kif imsemmi qabel....”;

Illi fil-fatt it-Tabib Camilleri fl-1987 ma giex mogħti zieda fil-pensjoni iżda kellu għotja ta' pensjoni tas-Servizz;

L-artikolu 94 kien japplika kieku t-tabib Camilleri kellu pensjoni tas-servizz Ingliża li din tiżdied kull tant żmien u għalhekk f'dan il-każ, ma kinetx tkun tista' tonqos il-pensjoni tas-Sigurtà Soċjali;

Ikkunsidra wkoll li l-għotja ta' din il-pensjoni tas-Sevizz in forza ta' l-Att Nru. V ta' l-1988, holqot bidla ta' ċirkostanzi u għalhekk id-Direttur tas-Sigurtà Soċjali kien intitolat jirriedi l-pensjoni mogħotja taht l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali;

Għalhekk, l-Arbitru jiċhad l-appell u jikkonferma d-deċiżjoni ta' l-istess Direttur in kwantu jirrigwarda dan il-punt;

Din il-Qorti, wara li rat l-atti kollha tal-kawża, u semgħet it-trattazzjoni, tasal għall-konklużjonijiet li ġejjin;

1) Il-punto di partenza, fil-fehma tagħha jkun il-fatt illi meta wara l-azzjoni industrijali li għaliha hemm riferenza fir-rikors promotorju ta' dan il-ġudizzju, l-appellant tkeċċa mill-impjeg tiegħu bħala tabib fis-servizz pubbliku, huwa tilef ukoll id-dritt tiegħu għal pensjoni għal meta jirtira minn dak is-servizz u din kienet għadha l-posizzjoni meta gie fis-sehħ l-Att X ta' l-1987 u għalhekk la kellu u anqas ma kien intitolat għal pensjoni tas-servizz kieku ma kienx għal dak l-Att;

2) Bl-Att V ta' l-1988 li gie wara l-Att X ta' l-1987, l-appellant Dr. Cammilleri gie ri-integrat fid-dritt tiegħu għal pensjoni tas-servizz iżda b'sehħ mid-19 ta' Ġunju, 1987, Infatti kif gie rrilevat fl-*Objects and Reasons* ta' l-Abbozz tal-Att V ta' l-1988 kien proprju "*to settle the ten year old dispute as regards the reinstatement of pension rights of doctors whose service with the Government was terminated or suspended, or who otherwise lost their employment with the Government as a consequence of that dispute*";

3) Toħroġ wehedha l-ewwel konkluzjoni oovja u ċjoè li l-Parlament ried l-ewwel u qabel kollox jirrintegra lil ċerta kategorija ta' tobba fid-drittijiet tagħhom ta' pensjoni tas-servizz liema dritt kienu tilfu bit-tkeċċija tagħhom mill-impjeg għaxar snin qabel;

F'din il-kategorija kien hemm tobba li fid-19 ta' Ġunju, 1987, kien diġà laħqu l-età ta' sittin sena, oħrajn li l-istess kienu laħqu din l-età però ikunu reggħu ġew impjegati, oħrajn li f' dik id-data ma kinux laħqu l-età ta' sittin sena però xorta waħda ma jkunux komplew fis-servizz u fl-aħharnett, oħrajn li f' dik id-data ma jkunux laħqu dik l-età iżda reggħu komplew fis-servizz;

Għal kull waħda minn dawn il-kategoriji ta' tobba, l-Att V ta' l-1988 jipprovdi ad hoc billi ċ-ċirkostanzi evidentement huma differenti f'kull każ;

L-istess Att ikopri wkoll dawk it-tobba li laħqu mietu mit-2 ta' Gunju, 1977, u li kienu tilfu l-pensjoni tas-servizz minhabba r-raġunijiet li ssemmew;

4) Il-problema tinqalà mhux għax l-Att V ta' l-1988 mhux ċar fil-prinċipju iżda għaliex fil-fehma ta' l-appellant, ġie b'xi mod jikkozza ma' l-Att X ta' l-1987 li jirregola "*inter alia*" l-għoti ta' pensjonijiet għal min jirtira u l-pensjoni taż-żewġ terzi taht l-iskema tas-Sigurtà Soċjali;

5) Dak li hu ċertament ovvjju, hu li meta ġie approvat l-Att V ta' l-1988, ma sarx bħal ma kien sar fl-Att XXVI tal-1979, kif emendat bl-Att VII ta' l-1989 rigward il-pensjoni ta' membri tal-Parlament (vide Artikolu 4 (3) ċjoè ma ġietx definita l-kwistjoni dwar x'ser jiġri jekk tkun qed, jew ser tkun tibda tiħallas il-pensjoni taht l-Att X ta' l-1987 ukoll; ma ġietx irregolata b'mod eċċezzjonali kategorija ta' persuni għal-fini ta' l-Att X ta' l-1987, iżda sempliciment il-kategorija ta' tobba msemija ġew reintegrati fid-drittijiet ta' pensjoni tas-servizz tagħhom b'mod li la fl-Att ta' l-1988 ma hemm jew saret riferenza għall-Att X ta' l-1987 u anqas ma ġie emendat dan l-aħħar Att bħala konsegwenza tal-promulgazzjoni ta' l-Att X ta' l-1988;

6) It-tieni konkluzjoni li għalhekk bilfors trid tasal għaliha din il-qorti hija li għall-fini ta' l-Att X ta' l-1987, it-tobba kollha in kwistjoni għandhom jirċievu l-istess trattament bħaċ-ċittadini l-oħra kollha u għalhekk wieħed irid jara x'inhil-posizzjoni taċ-ċittadini l-oħra kollha - hliel il-Membri Parlamentari - u s-

soluzzjoni għandha tkun l-istess għal kulhadd sakemm il-Parlament ma jipprovdix mod ieħor;

7) Il-pern tal-kwistjoni kollha jinsab fl-artikoli 67 u 94 ta' l-Att X ta' 1987 ċjoè kif għandhom jiġu applikati għall-każ preżenti u każi analogi;

Fuq dan jista' jingħad dan li ġej u ċjoè:-

a) il-prinċipju li jenunċja l-artikolu 67 ta' l-Att X ta' l-1987 hu li meta persuna jkollha dritt għall-pensjoni tas-servizz, kull pensjoni li wieħed jasal għaliha skond id-disposizzjonijiet ta' l-Att X ta' l-1987, għandha titnaqqas bl-ammont ta' dik il-pensjoni tas-servizz;

b) il-prinċipju li jenunċja l-artikolu 94 ta' l-Att X ta' l-1987 hu li ebda pensjoni bħal dawk in kwistjoni m'għandha titnaqqas minhabba f'xi zieda li tibda sseħħ wara li dak il-persuna jibda jkollha dritt għal dik il-pensjoni, fl-ammont li jithallas lil dak il-persuna bħala pensjoni tas-servizz;

8. Id-diferenza bejn il-partijiet tikkonsisti f'dan li ġej:-

(a) l-appellant ma jaqbilx ma' l-appellat billi jissottometti li l-artikolu 67 jippreżumi li qabel ma tiġi stabbilita l-pensjoni taħt l-Att X ta' l-1987 irid ikun hemm diġà pensjoni tas-servizz, ċjoè li din ta' l-aħħar tkun preċedenti kronolġikament;

(b) l-appellant ukoll ma jaqbilx ma' l-appellat billi jissottometti li zieda fil-pensjoni tas-servizz kif ikkontemplata fl-artikolu 94 ta' l-Att X ta' l-1987 tkopri wkoll il-każ fejn qabel ma kienx hemm pensjoni tas-servizz u f'ċertu mument wieħed

jottjeni tali pensjoni – għall-appellant fiż-żewġ każi si tratta ta' żieda fil-pensjoni tas-servizz;

9. Din il-Qorti tibda biex tgħid li ċertament ma taqbilx ma' din l-aħħar sottomissjoni li għadha kemm issemmiet. Dana għaliex fil-każ li qed jikkontempla l-art.94 si tratta ta' żieda fil-pensjoni tas-servizz mentri fil-każ odjern si tratta ta' żieda tal-pensjoni tas-servizz u hu ovvju li ż-żewġ każijiet mhumie x l-istess;

10. Tibqa' biss għalhekk il-kwistjoni ta' l-artikolu 67. F'dan ir-rigward din il-qorti tara li s-soluzzjoni tinsab fil-kliem "ikollha dritt għall-pensjoni tas-servizz" u "kull pensjoni li wiehed jasal għaliha";

11. Din il-Qorti ma taqbilx li minhabba li l-artikolu 67 jinsab fil-kuntest ta' numru ta' artikolu li jirregolaw kif tigi kkalkolata l-ewwel darba pensjoni taħt l-Att X ta' l-1987 allura jfisser li biex isir it-tnaqqis tal-pensjoni ta-servizz din trid bil-fors teżisti qabel. Fil-liġi wiehed ma jistax jislet artikolu wiehed u jikkonsidrah qisu l-oħrajn ma jeżistux. Kull liġi hija gabra omogenea ta' regoli abbinati flimkien u interagenti. Fl-interpretazzjoni li qed jagħti l-appellant qed jinsa li l-Att X, fir-regolament tal-pensjonijiet hemm ikkontemplati, ma jirregimentax biss l-ewwel iffissar ta' tali pensjonijiet, iżda anki kif jistgħu jiżdiedu u jitnaqqsu u f'ċerti ċirkostanzi anki jibqgħu mhux mittiefsa. Għalhekk meta l-artikolu 67 jirrefer għal "kull pensjoni li wiehed jasal għaliha" ma jistax qed jirregola biss l-ewwel iffissar ta' l-istess pensjoni oriġinali jew sussegwenti u dan għaliex tali pensjoni wiehed jista' jasal għaliha minn żmien għal żmien skond kif jitbiċċdu ċ-ċirkostanzi;

12 Minn dan, din il-Qorti tara li l-prinċipju li l-artikolu 67 ried jissalvagwarda hu li meta jkun hemm fl-istess żmien dritt għal pensjoni tas-servizz u dritt għal pensjoni taht l-Att X ta' l-1987, dik ta' l-ewwel trid titnaqqas minn ta' l-aħhar u minn imkien ma jirrizulta mill-istess Att li jekk il-pensjoni tas-servizz timmatura wara li jkun ġia ġiet ottenuta pensjoni taht l-Att X ta' l-1987 dak li jkun ikollu dritt għaż-żewġ pensjonijiet salv dak li ngħad digà dwar il-pensjoni tal-Membri Parlamentari;

Għal dawn il-motivi tiegħad l-appell u konsegwentement tikkonferma d-deċiżjoni ta' l-arbitru. L-ispejjeż, stante ċ-ċirkostanzi, jiġu sopportati mill-partijiet nofs kull wiehed.
